

(19)

VALSTYBINIS PATENTŲ BIURAS

(10) **LT 3103 B**

(12) **PATENTO APRAŠYMAS**

(11) Patento numeris: **3103**

(51) Int.Cl.⁵: **C12G 3/00**

(21) Paraiškos numeris: **IP158**

(22) Paraiškos padavimo data: **1992 12 30**

(41) Paraiškos paskelbimo data: **1994 07 15**

(45) Patento paskelbimo data: **1994 11 25**

(72) Išradėjas:
Vida-Bronislava Semėnienė, LT
Valentas Semėnas, LT

(73) Patento savininkas:
Vida-Bronislava Semėnienė, Kauno g. 11-3, Stakliškės, 4365 Prienų raj., LT
Valentas Semėnas, Kauno g. 11-3, Stakliškės, 4365 Prienų raj., LT

(54) Pavadinimas:
Trauktinės ingredientų kompozicija

(57) Referatas:

Išradimas priklauso degtinės-likerio pramonei. Išradimo tikslas - pagerinti skonines, aromatines ir organoleptines savybes. Tikslas pasiekiamas nauja trauktinės kompozicija, kuri susideda iš midaus pusfabrikačio destiliato, spanguolių spirituotų sulčių, stumbražolės, miškinės sidabražolės, ažuolo gilių, lauro lapų, juodųjų pipirų, cinamono, apynių, liepų žiedų, mėtų lapų, gvazdikėlių, kadagio uogų, medaus, citrinos rūgšties ir vandens, kai yra toks komponentų santykis, kg/1000 dal.:

midaus pusfabrikačio destiliantas, dal.	900-915,
spanguolių spirituotos sultys, dal.	50-55,
stumbražolė	7-8,
miškinės sidabražolės šaknys	4-6,
azuolo gilės	9-11,
lauro lapai	9-11,
juodieji pipirai	4-6,
cinamonas	0,5-1,
apyniai	4-6,
liepų žiedai	4-6,
mėtų lapai	0,5-1,
gvazdikėliai	0,5-1,
kadagio uogos	0,5-1,
medus	130-140,
citrinos rūgštis	11-13,
vanduo	iki bendro trauktinės kiekio.

Išradimas priklauso degtinės-likerio pramonei konkrečiai, ingredientų receptūroms, kurios yra naudojamos trauktinių gamyboje.

5 Yra žinomos trauktinių receptūros, kuriose pagrindiniu komponentu yra vaisiai arba uogos, užpildos degtine arba spiritu (žr. J. Uginčienė "Močiutės vaisės", V., 1985, 160-161 psl.). Tačiau tokios receptūros yra nepatvarios, nestiprios ir naudojamos greitam
10 vartojimui.

Artimiausia pagal sudėtį yra midaus trauktinės "Šventinė" ingredientų kompozicija, susidedanti iš midaus pusfabrikačio, mėlynių, spanguolių ir vyšnių
15 spirituotų sulčių, spirito, medaus, citrinos rūgšties, vanilijos ir vandens (žr. paraišką IP 152 išradimui "Midaus trauktinės ingredientų kompozicija", užregistruotą Patentų biure 1992 12.11).

20 Tačiau ši trauktinė yra nėstipri, nepakankamai kvapni ir aromatinga.

Išradimo tikslas - pagerinti skonines, aromatines ir organoleptines galutinio produkto savybes.

25 Minėtas tikslas pasiekiamas tuo, kad kompozicija, susidedanti iš midaus pusfabrikačio, spanguolių spirituotų sulčių, medaus, citrinos rūgšties ir vandens, papildomai turi aromatinių ir prieskoninių
30 komponentų antpilą, kurį sudaro stumbražolė, miškinės sidabražolės šaknys, ažuolo gilės, lauro lapai, juodi pipirai, cinamonas, apyniai, liepų žiedai, mėtų lapai, gvazdikėliai, kadagio uogos. Be to, midaus pusfabrikatis į kompoziciją įvedamas d stiliato
35 pavidalu. Komponentų santykis yra šis, kg/1000 dal.:

midaus pusfabrikatis	900-915,
spanguolių spirituotos sultys	50-55,
stumbražolė	7-8,
miškinės sidabražolės šaknys	4-6,
ąžuolo gilės	9-11,
lauro lapai	9-11,
juodi pipirai	4-6,
cinamonas	0,5-1,
apyniai	4-6,
liepų žiedai	4-6,
mėtų lapai	0,5-1,
gvazdikėliai	0,5-1,
kadagio uogos	0,5-1,
medus	130-140,
citrinos rūgštis	11-13.
vanduo	iki bendro trauktinės kiekio.

Trauktinė ruošiamą iš spirito, gauto išdestiliavus midaus pusfabrikatą.

- 5 Midaus misa rauginama iki 7-9% stiprumo, po rauginimo pusfabrikatyje lieka nesurauginto cukraus iki 1-2%. Midaus pusfabrikačio distiliacija vykdoma trimis etapais:
- 10 1) iš pusfabrikačio destiliuojamas spiritas, kurio stiprumas 23-30%,
- 2) gautas spiritas destiliuojamas iki 50-60% stiprumo,
- 15 3) spiritas destiliuojamas dar kartą, išskiriant tris frakcijas - pradinę (aldehidinę), midaus spiritą ir galutinę (fuzelinę). Aldehidinė frakcija sudaro 1-3% nuo spirito kiekio. Galutinė frakcija nuimama spirito stiprumui pasiekus 50%.
- 20 Ši frakcija gali būti: 1) penkis kartus gražinama

į pusfabrikatą ar iš jo gautą spiritą, po to atskiriama ir kartu su aldehydine frakcija perduodama rektifikacijai, 2) sumaišyta su aldehydine frakcija, destiliuojama dar kartą ir gaunamas antros rūšies spiritas, o atskirtos pradinė ir galutinė frakcijos, perduodamos rektifikacijai. Destiliacija baigiama, kai spirito koncentracija destiliatė pasiekia nulį. Pusfabrikačio destiliacija vykdoma 6-8 val.; gauto spirito - 10-12 val.

Trauktinė kupazuojama, sudedant midaus spiritą, spanguolių spirituotas sultis, medų, aromatinių ingredientų antpilą.

Aromatinių ingredientų antpilas gaminamas, ekstrahuojant džiovintą augalinę aromatinę ir prieskoninę žaliavą vandens-spirito ekstrahentu. Džiovinta augalinė žaliava saugoma, esant santykinėi oro drėgmei 70-75% ir kiek galint žemesnei temperatūrai, pvz., 5-15°C. Žaliava rūšiuojama, sveriamą, smulkinama ir užpilama spirito-vandens ekstrahentu (60-70% stiprumo) santykiu 1:10.

Ekstrakcija, priklausomai nuo žaliavos, vykdoma 5-14 parų. Ekstrakcijos sąlygų optimizavimui rekomenduojama kartą per parą pamaišyti siurbliu 15-20 min.

Nupilus antpilą, galime atlikti pakartotinę augalinės žaliavos 5-10 parų ekstrakciją, užpilant ekstrahentu santykiu 1:8.

Žaliavų sąnaudos 1000 dal. trauktinės:

midaus pusfabrikačio destiliatas, dal.	909,2,
spanguolių spirituotos sultys, dal.	52,1,
aromatinių ingredientų antpilas, dal.:	70,5,

- stumbražolė, kg	7,5,
- miškinės sidabražolės šaknys, kg	5,0,
- ažuolo gilės, kg	10,5,
- lauro lapai, kg	10,0,
- juodieji pipirai, kg	5,0,
- cinamonas, kg	0,5,
- apyniai, kg	5,0,
- liepų žiedai, kg	5,0,
- mėtų lapai, kg	0,5,
- gvazdikėliai, kg	0,5,
- kadagio uogos, kg	0,5,

medus, kg; 135,

citrinos rūgštis, kg; 12,8.

5

Pagal fizikinius-cheminius ir organoleptinius rodiklius trauktinė atitinka šiuos reikalavimus:

išvaizda	skaidrus, be nuosėdų ir pašalinių priemaišų skystis;
spalva	gintarinė iki rudos;
aromatas	medaus ir kitų ingredientų;
stiprumas, %	75;
cukringumas, g/100 cm ³	1;
rūgštingumas, g/100 cm ³	0,2.

- 10 Tokiu būdu, pateikiama trauktinė pasižymi ypatingai geromis skoninėmis ir aromatinėmis savybėmis, turi didelį stiprumą (75%), tai suteikia jai stabilumo, esant ilgesniam išlaikymui, o taip pat platus aromatinių ir prieskoninių komponentų spektras daro
- 15 tonizuojanti ir, iš dalies, gydomąją poveikį.

IŠRADIMO APIBRĖŽTIS

5 Trauktinės ingredientų kompozicija, susidedanti iš
 midaus pusfabrikačio, spanguolių spirituotų sulčių,
 medaus, citrinos rūgšties ir vandens, b e s i s k i -
 r i a n t i tuo, kad midaus pusfabrikatis į sudėti
 įvedamas destiliato pavidalu, ir kompozicija papildomai
 turi stumbražolės, miškinės sidabražolės šaknų, ažuolo
 gilių, lauro lapų, juodųjų pipirų, cinamono, apynių,
 10 liepų žiedų, mėtų lapų, gvazdikėlių, kadagio uogų, kai
 yra toks komponentų santykis - kg/1000 dal.:

midaus pusfabrikačio destiliatas, dal.	900-915,
spanguolių spirituotos sultys, dal.	50-55,
stumbražolė	7-8,
miškinės sidabražolės šaknys	4-6,
azuolo gilės	9-11,
lauro lapai	9-11,
juodieji pipirai	4-6,
cinamonas	0,5-1,
apyniai	4-6,
liepų žiedai	4-6,
mėtų lapai	0,5-1,
gvazdikėliai	0,5-1,
kadagio uogos	0,5-1,
medus	130-140,
citrinos rūgštis	11-13,
vanduo	iki bendro trauktinės kiekio.